

قصه يك موقوفه رضوی در قلب پایتخت؛

وقف امام رضایی خانه و کتابخانه «آیت الله سید محمد تقی حکیم»

«نیاوران» است و آسمان آبی اش، نهرهای همیشه جاری اش، قله های سربه فلک کشیده اش و درخت های چنار معروفش که تا آسمان قد کشیده اند. نیاوران در شمال پایتخت جای خوش کرده منطقه ای خوش آب و هوا با کوچه های زیبا و آسمانی پاک و آبی که بیشتر به شمال می ماند تا تهران آلوده. در این نقطه زیبای تهران؛ عالمی شوشتری کتابخانه ای را با نسخه های خطی، سنگی و چاپی از خود به یادگار گذاشته و کتابخانه و خانه اش را وقف امام رضا علیه السلام کرده است. جوی آب جلوی کتابخانه آیت الله روان است، درخت های افرا و اقاقیا تا طبقه آخر کتابخانه قد کشیده اند، چنارهای تنومند هنوز رنگ پاییز به رخ نگرفته اند. بالای در قهوه ای رنگ کتابخانه یک کاشی آبی خودنمایی می کند که روی آن نوشته شده: کتابخانه عمومی آیت الله سید محمد تقی حکیم / تاسیس ۱۳۷۵ / وابسته به آستان قدس رضوی؛ زیر آن هم صلوات خاصه امام رضا علیه السلام بر روی بنری خودنمایی می کند. یک عکس قاب گرفته از آیت الله هم جلوی در ورودی به چشم می خورد.

منزل و مسجد به تدریس علوم دینی می پرداخت. ایشان دروس حوزوی از صرف و نحو عربی گرفته تا قرآن و عقاید و حقوق و... تدریس می کرد.

میراثی که سال ۱۳۷۹ وقف امام رضا علیه السلام شد

شریفی در این باره می گوید: از همان دوران جوانی که آیت الله حکیم در منطقه نیاوران ساکن می شود کتابخانه ای را در منزل خودش تاسیس کرده و به جمع آوری کتاب ها و نسخه های خطی اقدام می کند. ۲۴ آذر سال ۱۳۷۵ شمسی رسماً کتابخانه آیت الله حکیم افتتاح می شود و تیرماه ۱۳۷۹ با حضور قائم مقام وقت آستان قدس رضوی کتابخانه وقف آستان قدس رضوی می شود.

کتابخانه خانه ای قدیمی بوده که با توجه به علاقه ایشان به گسترش آن، سال ۸۸ در سالروز میلاد امام حسین علیه السلام کلنگ ساختمان جدید کتابخانه زده می شود و ساختمان فعلی در ۶ طبقه و زیربنای ۱۸۰۰ متر با سالن های مختلف بنا می شود که در وقف نامه همه ۶ طبقه به عنوان کتابخانه معرفی شده اند.

این کتابخانه بیشتر از ۸۱ هزار عضو دارد که بیشتر هم نخبگان از آن استفاده می کنند و مدرک کارشناسی به بالا می توانند عضو کتابخانه شوند.

نسخه های خطی بی نظیر در کتابخانه آیت الله

نسخه های خطی همیشه در جهان مورد توجه اند و اگر کتابخانه ای نسخه خطی داشته باشد یعنی که گنجینه بی نظیری است.

حکیم کیست؟

آیت الله سید محمد تقی حکیم واقف کتابخانه، نسبی به امام هفتم می رسد و زادگاهش شهر شوشتر در خوزستان است و این کتابخانه را که در اصل خانه او در نیاوران بوده، سال ۱۳۷۹ وقف بارگاه امام رضا علیه السلام کرده است. این خانه در سال ۱۳۴۰ خورشیدی توسط آیت الله خیرداری می شود و ایشان و همسرش در آن ساکن می شوند. این خانه که به نام همسر ایشان، حاجیه خانم حکیم بوده، در سال ۱۳۷۵ و در روز عید غدیر، بر آن، صیغه وقف می خوانند و در سال ۱۳۷۹ رسماً و در مراسمی معنوی، کتابخانه وقف آستان قدس رضوی می شود. بیش از ۵۰ هزار نسخه چاپی، ۱۸۵ نسخه خطی و ۳۸۸ نسخه چاپ سنگی در کتابخانه حکیم نگهداری می شود که برخی از آنها در ایران و جهان بی نظیرند.

آیت الله محمد تقی حکیم نسبیش با دو واسطه به طیب مشهور حاج سید حسین حکیم و با سه واسطه به عارف مشهور حاج سید علی شوشتری می رسد که بین علما مشهورند. ایشان در سال ۱۳۰۵ در شوشتر متولد شد. بعد از گذراندن تحصیلات ابتدایی در شهر زادگاهش، به قم مهاجرت کرد و چند سال بعد راهی نجف اشرف شد و چند سالی را در جوار امیر المومنین علیه السلام به تحصیل در علوم دینی در حوزه بزرگ نجف گذراند. سپس به اهواز بازگشت و چند سالی را در اهواز به تدریس علوم دینی گذراند. تا اینکه در سال ۱۳۴۰ شمسی به دعوت دوستانش راهی تهران شد و در منطقه حصار بو علی تهران در حوالی نیاوران ساکن شد که هم امام جماعت مسجد محله بود و هم در

